
ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ LOOK TO THE PAST ЎТМИШГА НАЗАР

Балтабаева Манзураҳон Мирзажановна,
Андижон давлат университети таънч докторанти

**МИКРОКРЕДИТЛАР - ТАДБИРКОР ХОТИН-ҚИЗЛАР ФАОЛИЯТИНИ
ЯХШИЛАШ ВА МОЛИЯВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШНИНГ САМАРАЛИ
МЕХАНИЗМИДИР**

<http://dx.doi.org/10.26739/2181-9599-2019-1-9>

АННОТАЦИЯ

Мақолада Ўзбекистонда кичик бизнес ва тадбиркорлик соҳасидаги давлат сиёсатининг янги босқичи, хотин-қизларнинг бизнесдаги молиявий аҳволи ва уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш борасидаги ислохотлар архив материаллари, ҳукумат қарорлари асосида таҳлил этилган.

Калит сўзлар: ҳаракатлар стратегияси, микрокредит, "ҳар бир оила тадбиркор" дастури, Кафолот жамғарма, инновация.

Балтабаева Манзураҳон Мирзажановна,
Базовый докторант Андижанского государственного университета

**МИКРОКРЕДИТЫ - ЭФФЕКТИВНЫЙ МЕХАНИЗМ УЛУЧШЕНИЯ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКИ ЖЕНЩИН
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ**

АННОТАЦИЯ

В статье на основании правительственных решений и архивных материалов, дан широкий анализ нового этапа в политике Узбекистана в сфере малого бизнеса и предпринимательства, участия женщин в бизнесе и их финансовое положение, их социальная поддержка.

Ключевые слова: стратегия действий, микрокредит, программа "Каждая семья предприниматель", Гарантийный фонд, инновация.

Baltabaeva Manzurahon Mirzajonovna,
Basic Doctoral Student Andijan State University

**THE MICROCREDITS ARE THE EFFICIENT MECHANISM OF
BUSINESSWOMEN'S CAREER AND SOCIAL SUPPORT**

ANNOTATION

The article analyzes state policy in the new phase of micro-business and prudence, the financial condition of women in the world of business and modifications on their social support through archive materials and government resolutions.

Keywords: actions strategy, microcredit, the program "every family businessman", Guarantee-fund, innovation.

№ 1/2019

Истиқдолнинг дастлабки йилларида ноқ ўзбекистон давлат сиёсатида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш стратегик вазифа сифатида белгиланиб, босқичма-босқич қатор ислохотлар амалга оширилиб келинмоқда. Дунё тажрибасига назар ташлайдиган бўлсак, иқтисодиётда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга катта эътибор қаратилаётганига гувоҳ бўламиз. Бу бежиз эмас, албатта. Жаҳон бозорида бозор конъюктураси ўрта ҳисобда ҳар тўққиз ойда ўзгариб туради [1, Б.15]. Шунинг учун ҳам, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев: "Жаҳон тажрибасини пухта ўрганиб, халқаро экспертларни жалб этган ҳолда, монетар сиёсатни такомиллаштириш ва нарх-наво барқарорлигини таъминлаш концепциясини ишлаб чиқишимиз зарур" [2, Б.4], деб таъкидлагани бежиз эмас.

Кичик ва ўрта тадбиркорлик субъектлари ўз фаолиятини бозор талабига тез мослаштира олади. Бу ҳол мамлакат иқтисодиётидаги барқарорликни сақлайди. Ўтган давр мобайнида ҳукуратимиз томонидан тадбиркорларни молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш борасидаги тизимли ислохотлар натижасида мамлакатимиз банклари томонидан уларга кўрсатилаётган хизматлар сифат жиҳатидан яхшиланиб борди, ажратилаётган кредит турлари ва ставкаларида ҳам ижобий ўзгаришлар амалга оширилиб келинмоқда. Бугунги кунда Республика банклари томонидан ажратилаётган имтиёзли кредитлар сифатидаги микрокредитлар соҳа ривожидида муҳим аҳамиятга эга. Микрокредит сўзи (инглизча microcredit) этимологик жиҳатдан кичик кредит деган маънони билдиради. Микрокредитлар аҳолининг камбағал қатламига, кичик тадбиркорлик билан шуғулланувчиларнинг молиявий аҳволини яхшилашлари учун мўлжалланган бўлиб, кўпгина давлатларда ночорларга берилади. Микрокредитлаш тизимининг келиб чиқиш тарихига назар ташласак унинг мохиятини яхшироқ тушунамиз. Микрокредитлар одатий банк кредитларини олишга имконияти бўлмаган одамларга бериладиган кичик миқдордаги кредитлардир.

Микрокредитлаш концепцияси иқтисодиёт фанлари профессори Муҳаммад Юнус томонидан ишлаб чиқилган. У бангладешлик бўлиб, унинг Ватани Бангладеш дунёдаги энг ночор давлатлардан бири эди. Муҳаммад Юнус АҚШда билим олади ва 1974 йили Ватанига қайтгач, очарчиликка қарши ҳаракатга қўшилади. У ўз фаолиятида амин бўладигани, ҳатто энг кам миқдордаги кредит ҳам оч қолмай яшаб қолиш учун камбағалларга хал қилувчи аҳамиятга эга экан. У ўзининг атига 27 доллар бўлган биринчи кредитини бамбуқдан мебель тайёрловчи аёлга беради. Муҳаммад Юнус банклар ўзларини кредитларини ўртаҳол тадбиркорларга беришдан манфаатдор эмасликларини тушунади. Чунки бундай тадбиркорларда банк маблагини қайтара олмаслик хавфи кўпроқ. У 1976 йили "Грамин" банкига (инглизча Grameen Bank) асос солади ва унинг банки камбағал бангладешликларга микрокредитлар бериш билан шуғулланади. 1976 йилнинг ўзида унинг банки томонидан камбағалларга жаъми 5 миллиард доллар бўлган 4 миллиондан ортиқ кредитлар берилди. Кредитларнинг банкка қайтишини таъминлаш мақсадида норасмий кредит олувчилар гуруҳи тузилиб, унинг аъзолари бир-бирини қўллаб-қувватлайдилар. Микрокредит беришга асосланган бундай тизимни ривожлантириш мақсадида Грамин банки уй жойлар қуриш, қишлоқ хўжалик ишлари бўйича тадбиркорлик учун микрокредитлар бера бошлади.

Микрокредитлаш тизимининг кўпчилик лойиҳалари асосан аёллар учун мўлжалланади, чунки камбағал оилаларнинг кўпчилигини нотўлиқ оилаларда

ташқил этади. Оилани боқиш ёлғиз она зиммасида бўлган бундай оилалар ночорликдан кўпроқ азобланади. Шунинг учун ҳам Грамин банки микрокредитларининг 96 фоизи аёлларга берилади. Микрокредитлаш тизими бугунги кунда жаҳоннинг кўпгина давлатларида, жумладан АҚШда ҳам қўлланилади.

Мустақиллик йилларида тадбиркорларга кредитлар бериш орқали уларни молиявий жиҳатдан қўллаб қувватлаш мақсадида 1993 йили 21 июлда Ўзбекистонда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга қўмаклашувчи жамғарма ташқил этилди ва у 1995 йил 26 июлда Бизнес фонд номини олди. Бизнес фонд фаолиятига тадбиркорларни бизнесга ўқитиш бўйича халқаро лойиҳалар ҳам амалга оширилди. Жумладан, шулардан бири унинг иштирокидаги чет эл инвестицияларини жалб этиш бўйича умумий миқдори 3 млн. 600 минг эю бўлган бозор кўникмаларини ривожлантириш марказининг (БКРМ)"ТАСИС" дастури асосидаги лойиҳадир. Бизнес Фонд 1996 йилнинг 1-ярим йилида республиканинг барча вилоятларидан 72 та тадбиркор Англия ва Италияга тажриба алмашишга жўнатилди. 300 дан ортик тадбиркорлар Тошкент, Нукус, Андижон, Бухоро, Наманган, Урганч шаҳарларида икки ҳафталик ўқув курсларида ўқидилар. Бироқ, Бизнес фонд томонидан ажратилган кредитлар тадбиркорларга тўғри йўналтирилмаганлиги, ўз фаолиятларини олиб боришлари учун уларда етарли билим ва кўникмаларнинг бўлмаганлиги натижасида, Бизнес фонд фаолияти 1997 йил июлда тўхтатилди [8, Б.14].

Бизнес фонд томонидан ажратилган кредитлар тадбиркорларга тўғри йўналтирилмади, тадбиркорларда ўз фаолиятларини олиб бориш учун уларда етарли даражада билим ва кўникмалар ҳосил қилинмади. Биргина мисол, Республика бўйича молиявий ночорлиги сабабли жами 26091,1 минг сўм миқдоридан кредит олган 36 та корхона, хом ашё йўқлиги сабабли жами 80246,2 минг сўм кредит олган 52 та корхона 1998 1 апрель ҳолатига фаолиятини тўхтатди[9, Б.94]. Фаолият кўрсатмаётганлиги сабабли жами 21935,6 минг сўм кредит олган 26 та корхона кредитни қайтариб берди[10, Б.96]. Фаолият кўрсатмаётганлиги сабабли жами 103678 минг сўм кредит олган 59 та корхонанинг иши ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига топширилди (1998 йил 1 апрель маълумот) [11, Б.98].

Жаҳон тажрибасидан келиб чиқиб, республикада 2000 йилда кичик ва ўрта бизнес субъектларига микрокредит ажратиш механизми ишлаб чиқилди ва амалиётга тадбиқ этилди[2, Б.15]. Республика статистик қўмитасининг кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожланишига оид статистик маълумотлари ҳам айнан 2000 йилдан бошланади. Бугунги кунда мамлакатимизда микрокредитлаш тизимидан - хусусий тадбиркорликни ривожлантиришдаги асосий молиявий қўмак сифатида кенг фойдаланилиб келинмоқда. Жумладан, 2006 йил 6 майда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Микрокредитбанк акциядорлик тижорат банкни ташқил этиш тўғрисида"ги ПФ-3750-сонли фармонида асосан "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банки ташқил этилди. Республика ҳукуматининг тадбиркорлик субъектларига микрокредитлар ажратиш тизимини ривожлантиришга қаратилган қатор қарор ва фармонлари[12] га асосан кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик, ҳамда фермерликни ривожлантириш, яқка тартибдаги меҳнат фаолиятини, оилавий бизнес ва касаначиликни фаоллаштириш йўли билан янги иш ўринларини яратиш, айниқса, қишлоқ жойларда аҳоли

кенг қатламларига микромолиявий маблағлар беришни янада ривожлантириш борасида кўпгина ишлар амалга оширилди.

Ўзбекистон Республикаси ҳукумати томонидан 2017-2021 йилларда мамлакатни ҳар томонлама ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси ишлаб чиқилди. Стратегияга асосан республика иқтисодий янада ривожлантиришдаги белгиланган вазифаларда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ўрнига алоҳида аҳамият берилди. Президент Ш.М.Мирзиёев ташаббуси билан 2017 йил "Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили" деб номланди. Қабул қилинган давлат дастурига асосан республика ҳудудларида, жумладан, шаҳар ва туманларида "Халқ қабулхоналари" очилиб, уларда йигилиб қолган муаммоларини келиб чиқиш сабабларини ўрганиш ва уларни бартараф этиш мақсадида фуқаролар билан мулоқотлар ўтказилди. Жамият ривожига тўсиқ бўлиб келаётган муаммолар демократик ошкоралик асосида очиб ташланди. Жумладан, кичик бизнес ва тадбиркорлик соҳасининг ривожига тўсиқ бўлиб келаётган муаммолар тадбиркорлар билан бўлган мулоқотлар жараёнида ўрганилди. Эришилган ютуқлар, йўл қўйилган бўлган камчиликлар ҳар томонлама таҳлил қилинди. Президент таъбири билан айтганда, "Энг муҳими, мамлакатимиз иқтисодий сиёсатида нореал рақамлар ортидан қувиш, амалга ошмайдиган хом ҳаёлларни ҳақиқат сифатида тақдим этишдек номаъқул иш услуби танқидий қайта кўриб чиқилди. Амалий натижадорлик, инсон манфаати ва яна бир бор инсон манфаати ислохотларнинг бош мақсади этиб белгиланди" [5]. Бу очиқлик Республика банк тизимида ҳам хизмат кўрсатиш маданиятини талаб даражага кўтариш, фуқароларда, банк тизимига бўлган ишончни таъминлашда ўз ифодасини топди. Аҳолини иш билан бандлигини таъминлаш, аҳолининг кам таъминланган ва ҳожатманд қатламлари даромадларини ошириш муҳим масалага айланди.

2017 йил 31 январда Президент Ш.Мирзиёев "Кичик ва хусусий тадбиркорликни микрокредитлаш тизimini янада кенгайтириш ва соддалаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2746-сонли қарори бу борадаги ишларни янги босқичга кўтарди. Қарорда микрокредитлар олиш ҳуқуқига эга фуқаролар, кредит миқдори ва фоизлари кўрсатиб берилди. Улар:

- ўрта махсус, касб-ҳунар ва олий таълим муассасалари битирувчилари;
- муддатли ҳарбий хизматдан қайтган жисмоний шахслар;
- меҳнат органларида рўйхатга олинган банд бўлмаган фуқаролар;
- оилавий ва хусусий тадбиркорлик билан шуғулланаётган аҳоли, шунингдек,

фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари тавсияномалари бўйича ишга жойлашишга эҳтиёжманд бўлган бошқа шахслар.

Микрокредит суммаси - энг кам иш ҳақи миқдорининг 200 баробаригача бўлиб, асосий қарзни тўлашга олти ой муддатли имтиёзли даврни ҳисобга олган ҳолда уч йилгача муддатга берилади. Йиллик фоиз ставкаси миқдорлари: битта иш жойи яратилганда - 9 фоиз, иккита иш жойи - 8 фоиз, учтадан тўрттагача иш жойлари - 7 фоиз, бешта ва ундан ортиқ иш жойлари яратилганда - 6 фоизни ташкил этади[6]. Шу билан бирга бозор ислохотларини чуқурлаштириш, замонавий технологик ускуналарни харид қилиш, ички ва ташқи бозорларда харидоргир бўлган рақобатдош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш учун тижорат банклари томонидан бериладиган кредитлар олиш имкониятларини кенгайтириш йўли орқали кичик тадбиркорлик субъектларини жадал ривожлантириш учун янада қулай шарт-шароитлар яратиш, бунинг асосида мамлакатни ижтимоий-

иқтисодий ривожлантиришда кичик тадбиркорликнинг ролини ошириш мақсадида Кафолат жамғармаси ташкил этилди[3].

Кафолат жамғарма Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Молия вазирлиги, Савдо-саноат палатаси, Ўзбекистон Банклар уюшмаси, шунингдек, тижорат банклар ва сугурта ташкилотларининг акциядорлик жамияти шаклидаги жамғармаси бўлиб, акциядорлик жамияти шаклида ташкил этилди. Унинг республика ҳудудларида ҳам филиаллари мавжуд бўлиб, асосий мақсади кичик тадбиркорликни ривожлантиришдан иборат қилиб белгиланди. Кафолат жамғармасининг асосий вазифаларига:

-кичик тадбиркорлик субъектларига янги замонавий технологик ускуналар харид қилиш ва бошқа мақсадларда бериладиган тижорат банклари кредитларининг гаров билан қопланмаган қисмини таъминлаб бериш;

-тижорат банкларидан кредитлар олиш шартлари бўйича кичик тадбиркорлик субъектларига маблағларни ёрдамлари кўрсатиш;

-юқори технологияли ва инновациявий ишлаб чиқаришларни ташкил этиш ва кенгайтиришда кичик тадбиркорлик субъектларига қўмаклашиш;

-таъминот берилган лойиҳаларнинг амалга оширилиши устидан тизимли мониторинг олиб бориш, шунингдек, тижорат банклари томонидан берилган кредитларни ўз вақтида қайтариш ва таъминот сифатида тақдим этилган Кафолат жамғармасининг мажбуриятини қоплашни назорат қилиш;

-кафолат жамғармасининг ресурс базасини кенгайтиришга халқаро молия институтлари, хорижий фондлар ва банкларнинг маблағларини жалб этиш кирази.

Ҳукуматимизнинг соҳа ривожига қаратилган молиявий ислоҳотлари кичик бизнес ва тадбиркорлик соҳасида фаолиятини бошлаётган ва фаолият олиб бораётган хотин-қизларимиз ҳаётида ҳам ижобий ўзгаришлар ясади. Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, "Тадбиркор аёл" ассоциацияси, ЎзЛиДеП "Аёллар қаноти" ўз фаолиятларида ҳукумат қарор ва фармонларини хотин-қизларга етказиш, уларнинг ҳуқуқий билимларини ошириш ва тадбиркорлигини ривожлантиришга моливий қўмак бериш борасида қатор ишларни амалга оширдилар. Ушбу нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан хотин-қизлар тадбиркорлигини ривожлантиришга молиявий қўмаклашишга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, ЎзЛиДеП Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитасининг 2017 йил 3 февралдаги 01-08/08-сонли Қарорига асосан "Оилавий тадбиркорликдан - мустақкам оилага" номли лойиҳанинг туман (шаҳар) босқичларида 26 660 нафар хотин-қизлар иштирок этиб, республикамыздаги етакчи тижорат банклари томонидан 1137 нафар хотин-қизларга 9 млрд. 909 млн. 570 минг сўм миқдоридан кредитлар ажратилди. Бунинг натижасида 4 598га яқин янги иш ўринлари яратилди[13].

"Аёллар қаноти" фаоллари ҳисобланган тадбиркор, фермер хотин-қизлар хонадонма-хонадон юриб кам таъминланган, уйда ўтирган хотин-қизларни тадбиркорлик, фермерлик, ҳунармандлик бўйича фаолиятга жалб этидилар. Натижада, 608 нафар хотин-қизларга 4 млрд. 634 млн. сўм миқдоридан кредитлар олиб берилди[14]. Мамлакат тадбиркор аёлларини қўллаб-қувватлашнинг энг самарали усулларида бири - уларнинг фаолиятига моддий қўмаклашиш, яъни тадбиркорлик фаолиятларини имтиёзли кредитлар билан таъминлашдир.

2017 йилда "Тадбиркор аёл" ассоциацияси ва "Микрокредитбанк" АТБ ўртасида тузилган ҳамкорлик меморандумига асосан аёллар тадбиркорлигини ривожлантириш учун 10 миллиард сўм имтиёзли кредит ажратилиб, минглаб тадбиркор аёлларимиз ушбу маблағлардан унумли фойдаланиб, ўз бизнесларини ривожлантиришга, юзлаб янги иш ўринлари ташкил қилишга муваффақ бўлдилар.

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасининг "Тадбиркор қизнинг энг яхши лойиҳаси-2017 йил" ҳамда "Маҳалланинг энг намунали тадбиркор аёли" танловлари бўйича банк тузилмалари томонидан касб-ҳунар коллежлари битирувчиларининг тадбиркорлик фаолиятларини ташкил этиш, уларнинг ўз бизнесларини йўлга қўйишлари ҳамда тадбиркорлик фаолияти билан боғлиқ лойиҳаларини молиялаштириш учун 11 млрд.сўм миқдорда имтиёзли микрокредитлар ажратилди[6].

"Фаол тадбиркорлик, инновацион гоёлар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили"да "Ҳар бир оила -тадбиркор" дастурини амалга ошириш тўғрисида" Ўзбекистон Республикаси Президентинг 2018 йил 7 июндаги ПҚ-3777-сонли қарори[16] га асосан имтиёзли микрокредитлар ажратиш кўлами янада кенгайтирилди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" 2018 йил 2 февралдаги ПФ-5325-сон Фармони ижросини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази муассислигида Хотин-қизларни ва оилани қўллаб-қувватлаш жамоат фонди ташкил этилди.

Жамоат фондининг асосий вазибалари хотин-қизларни ва оилани ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, шу жумладан, оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган хотин-қизлар ва оилаларга, ногиронлиги бўлган аёлларга моддий ёрдам кўрсатиш, имтиёзли кредитлар бериш, хотин-қизларга оилавий ва хусусий тадбиркорлик, ҳунармандчиликни ташкил этишда, меҳнат бозорида талаб юқори бўлган касблар бўйича билим ва кўникмаларни эгаллашда ёрдам беришдан иборат.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг бу борадаги қарорининг 5-бандида Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ва "Оила" марказининг асосланган ҳисоб-китобларига мувофиқ ҳар йили 300 млрд. сўмгача бўлган миқдорда ажратиладиган Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети маблағлари, юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳомийлик хайриялари ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар Жамоат фонди маблағларини шакллантириш манбалари сифатида белгилаб берилди.

Ҳар қандай давлат ва жамият тараққиётида, айниқса, иқтисодийнинг таркибий қисми бўлган тадбиркорлик соҳасида хотин-қизларнинг мавқеи муҳим ўринга эга. Шу боисдан, 2014 йилда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан Халқаро аёллар тадбиркорлиги куни таъсис этилган бўлиб, бу сана ҳар йили 19 ноябрь куни дунё миқёсида, жумладан дунёнинг 144 мамлакатида кенг нишонланади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Халқаро муносабатлар қўмитаси, Олий Мажлиснинг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва ўзини ўзи бошқариш органларини қўллаб қувватлаш қўмитаси, Ўзбекистон Хотин - қизлар қўмитаси, "Тадбиркор аёл" Ўзбекистон ишбилармон аёллар

ассоциацияси ҳамкорлигида Республикада 2016 йилдан бошлаб, 19 ноябрни аёллар тадбиркорлиги кунли сифатида нишонланиб келинмоқда.

Ҳозирги кунда мамлакатимизда кичик бизнес субъектларининг 120 мингдан зиёдини, хусусан фермер хўжаликларининг 4 минг 550дан ортигини хотин-қизлар бошқармоқда [3]. Дунё миқёсида ижтимоий фойдали меҳнат билан банд бўлган аёллар кўрсаткичи ўртача 53 фоизга тенглиги эса бу борада республиканинг пешқадамлардан бири эканлигини билдиради.

Иқтисодиёт соҳада кенг қамровли ислоҳотлар олиб боришда энг аввало, Президент Ш.Мирзиёев таъбири билан айтганда: "Биринчидан, биз макроиқтисодий барқарорликни ва юқори иқтисодий ўсиш суръатини таъминлашимиз шарт. Иккинчидан, иқтисодиётимиз ривожининг муҳим шarti бўлган фаол инвестиция сиёсатини изчил давом эттирамиз" [4]. Давлатимиз раҳбари ўз маърузасида инвестицияни мамлакатга янги технологиялар, илгор тажрибалар, юксак малакали мутахассислар кириб келишининг асосий шarti дея таъкидлагани бежиз эмас.

Зеро, ижтимоий соҳани янада ривожлантириш учун ҳам, Президентимиз томонидан 2019 йил - "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили" деб эълон қилиниши кейинги вақтларда мамлакатимизда кенг қулоч ёза бошлаган, тобора куч-қувватга тўлиб бораётган ҳаётбахш ислоҳотларнинг изчил давоми бўлади. Мазкур йилда бажарилиши энг муҳим бўлган долзарб масалалардан бири сифатида Мурожаатномада, хотин-қизлар ва ёшларни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш лозимлиги таъкидланди. Чунки, бу масала Президент томонидан бироз олдинроқ ҳам кўтарилган бўлиб, хотин-қизлар фаолиятини танқидий баҳолаб, шундай таъкидлаган эди: "Аёллар учун доимий иш жойлари яратиш борасидаги муҳим масала билан бир қаторда, оилавий бизнес, касаначилик, ҳунармандчилик, томорқа хўжалигини кенг ривожлантириш ишлари ҳам оқсамоқда" [1, Б.281]. Бу борада кўрилган амалий чораларга қарамасдан, ҳалигача оғир турмуш шароитида яшаб, иш билан таъминланмаган 13 мингдан зиёд хотин-қизлар борлиги ачинарлидир. Шунинг учун ҳам Мурожаатномада Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва Хотин-қизлар қўмитаси ҳудудий ҳокимликлар билан биргаликда ана шундай аёлларни иш билан таъминлашга қаратилган дастур ишлаб чиқиши зарурлиги таъкидланди. Ана шу мақсадларни амалга ошириш учун, Президент Ш.Мирзиёев томонидан "Марказий банк, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри рихбарларига 2019 йилда турмуш шароити оғир бўлган 1 минг 600 нафар хотин-қизларни имтиёзли кредитлар асосида арзон уй-жойлар билан таъминлаш вазифаси топширилади" [4], деб таъкидланиши ҳам бу борадаги ишларнинг жадал йўлга қўйилаётганлигидан далолат беради. Дарҳақиқат, аҳоли турмуш шароитини яхшилаш, уларнинг иш билан бандлигини таъминлаш ва муносиб турар жой яратиб бериш, халқимиз фаровонлигини ошириш ҳамиша ҳукуватимиз диққат-эътиборида туради.

Ўзбекистон ўз тараққиётининг янги босқичига навбатдаги қадамни ташлади. Бу қадам жамият ҳаётида инновация, инвестиция ҳамда модернизация йўналишларидаги ва аини пайтда ижтимоий соҳадаги ривожланиш янги босқичга кўтарилади. Ушбу залворли қадам халқимиз орзу-умидларини чин маънода рўёбга чиқарадиган нурафшон манзилларга элтишига ишончимиз комил.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Шавкат Мирзиёев. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. 1-жилд. - Тошкент: Ўзбекистон, 2017. - Б.281.
2. И.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз масъулмиз. Тошкент:Ўзбекистон, 2001. - 9-том. - Б.15.
3. "Кичик тadbиркорликни ривожлантириш кафолат жамғармасини ташкил этиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг ПҚ-2768 сонли қарори. "Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 йил 20 февраль, 7-сон, 85-модда.
4. "Тadbиркор аёл" ассоциациясининг 2017 йил жорий архиви маълумоти.
5. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлиста Мурожаатномаси//Халқ сўзи, 2018 йил 29 декабрь.
6. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг Халқаро хотин-қизлар байрамига бағишланган учрашувидаги нутқи//Халқ сўзи, 2018 йил 8 март, 10(748)-сон.
7. Ўзбекистон хотин қизлар қўмитасининг - танловлари бўйича 2017 йил 19 май ҳолатига ҳисоботи жорий архив маълумоти.
8. "Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 йил 13 февраль, 6-сон, 71-модда.
9. ЎЗРМДА М-67. 1-руйхат, 118-йигма жилд, Бизнес Фонд вилоят бошқармалари бўлимларининг тугатилиши ҳақидаги ҳужжатлар (буйрук қарор далолатнома),14-варақ.
10. ЎЗРМДА, М-67, 1-руйхат, 41-йигма жилд, 94 -варақ.
11. ЎЗРМДА, М-67, 1-руйхат, 41-йигма жилд, 96 -варақ.
12. ЎЗРМДА, М-67, 1-руйхат, 41-йигма жилд, 98 -варақ.
13. 2008 йил 10 ноябрдаги "Микрокредитбанк" акциядорлик-тижорат банкининг тadbиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш борасидаги фаолиятини янада кенгайтириш чора-тadbирлари тўғрисида"ги ПФ-4051 сонли, 2010 йил 28 июлдаги ПФ-4232 сонли "Таълим муассасалари битирувчиларини тadbиркорлик фаолиятига жалб этиш борасидаги қўшимча чора-тadbирлар тўғрисида"ги ва 2004 йил 25 майдаги ПФ-3434-сонли "Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тadbирлар тўғрисида"ги Фармони.
- 14.ЎзЛиДеП " аёллар қаноти"нинг жорий архив маълумоти.
- 15.ЎзЛиДеП жорий архив маълумоти
- 16.<https://ru.m.wikipedia.org>. интернет маълумоти
- 17."Халқ сўзи" газетаси, 2018 йил 8 июнь. - Б.2.